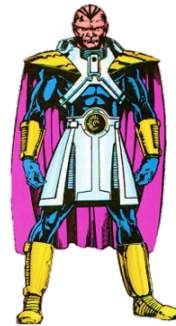
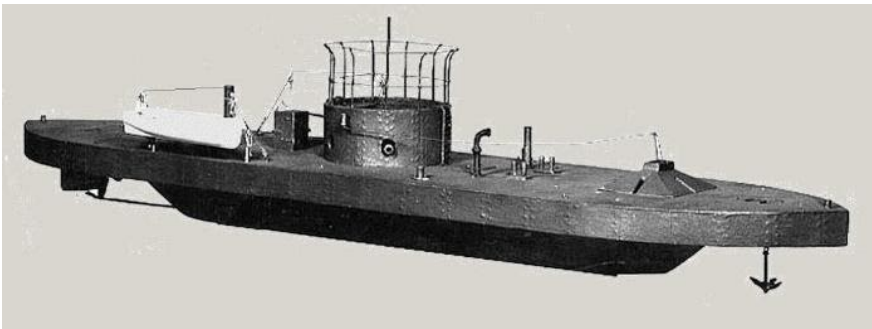

1. Pildil on näha ühes ülikoolilinnas mõne aasta eest avatud uhke kontserdihall, ingliskeelse nimega Great Amber. Linna esmamaining pärineb juba aastast 1253, aastal 1899 avati seal Baltikumi esimene elektritrammiliin, sealne vana turuhoone (paremal pildil) olevat aga olnud arhitektuuriliseks eeskujuks Tartu turuhoone projekteerimisel. Spordimaailmas tuntakse sealset autoralli EM-etappi, linnas tegutsevad ka korvpalli- ja jalgpalliklubid (korvpallil kodust meistritiitlit pole, jalgpallurid tulid viimati meistriks 2015). Mis linn?

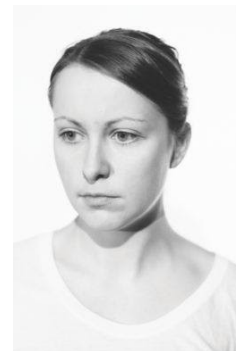
2. Seda nime kannab omalaadse lameda kere ja suure torniga sõjalaevade tüüp, mis sai oma nime samanimeliselt USA kodusõja aegu tegutsenud laevalt (pildil). Muudest sama nime all tuntud asjadest olgu siin mainitud ka Marv Wolfmani ja George Perezi loodud koomiksitegelane (teisel pildil). Mis nimi/termin?

3. Ihaldatud Ballon d'Or'i vutiauhinna jagamisel juhtus 1988. aastal esmakordselt nii, et kogu hääletuse esikolmik tuli ühest ja samast riigist ning ühest ja samast klubist. Nimetage see esikolmik? (Järjekord pole oluline, 2 õiget nime 1 punkt, 1 punkti annab ka õige klubi teadmine, juhul kui mängijaid ei teata)
4. Kuulete pidulikku avamängu, mida on kuuldud nii olümpiamängude kui ka muude spordivõistluste avatseremooniatel (nt Baku Euroopa mängud 2015). Avamängu maailma esiettekanne toimus aastal 1954, samal aastal pälvis selle autor aga koos Charlie Chapliniga ka rahvusvahelise rahupreemia. Kes on see helilooja?
5. See 1954. aastal loodud Jaapani ettevõtte teeb tegusid jalgrataste lisavarustuse turul (valgustid jm). Oma esimese rattakompuutri tõid nad turule juba 1981. aastal, 2001. aastal tuldi esimeste seas rahvusvahelisele turule LED-rattatuledega. Mis ettevõtte?

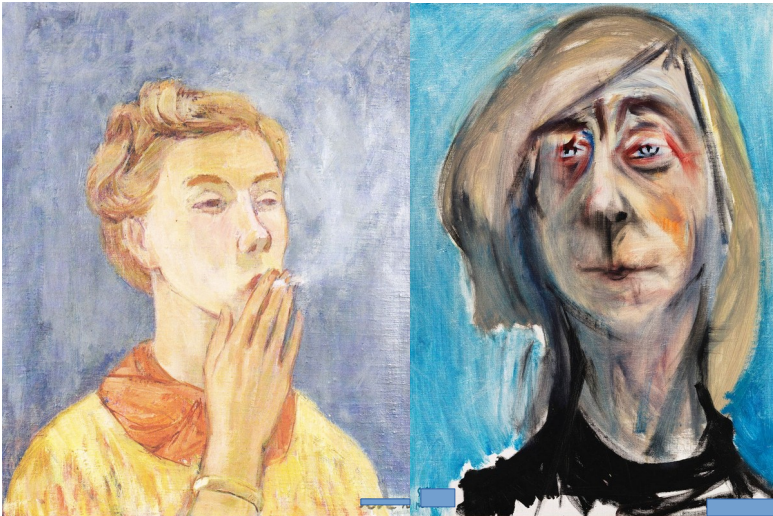
6. Ta oli esimene NBA korvpallur, kellel koroonaviirus diagnoositi ja peale mida ookeanitagune korvpallihooaeg katkes. Kurikuulsaks sai küsitav mõned päevad enne haigestumist käitumisega mängujärgsel pressikonverentsil kui ta demonstratiivselt katsus ajakirjanike diktofone ja mikrofone. Pärast diagnoosi saamist tabas teda seetõttu suur süüdistuste laviin, ei puudunud ka tapmisähvardused. Pärast tervenemist on see, kahel korral NBA põhihooaja parimaks kaitsemängijaks valitud mängumees oma mõtlematut tegu kahetsenud rohkem kui poole miljoni dollari annetamisega koroonahaigete abistamiseks. Küsitav viskas juuli lõpus NBA hooaja taaskäivitumisel ka esimesed punktid. Kes?
7. Käesoleva aasta veebruaris andis Praha linnavalitsus senisele Pod Kaštany väljakule ühe tuntud vene-juudi päritolu isiku nime. Väljaku ääres asunud Vene saatkond muutis seepeale oma aadressi, Vene välisministeerium nimetas aga Praha linnavõimude teguviisi „täiesti absurdseks“. Küsitav, hariduselt füüsik ning paljude kvantfüüsika, akustika ning termodünaamika alaste teaduspublikatsioonide autor, lahkus meie seast 2015. aastal. Kes?
8. Näete pildil käesoleval aastal Eesti teatri parima naispeaosatäitja auhinnaga pärjatud näitlejannat. Kes? Vaatamata noorusele (s 1993) on ta pälvinud teisi tunnustusi – Voldemar Panso auhind (2016) ja Suur Ants, Eesti Draamateatri kolleegipremia naispeaosatäitjale (2019). Sama perekonnanime kandvaid mehi ja naisi võib leida Eesti teatriilmast teisi, üks neist sai lisaks talle samuti ühe selleaastase teatri auhinna.

11. See julm ja jõuline Makedoonia väejuht ja hilisem kuningas lasi pärast Aleksander Suure surma tekkinud võimuvõitluse käigus (Diadohhide sõjad) hukata Aleksandri ema, lese ja poja, vahepeal aga asutas aastal 315 e.Kr linna, millele andis nime oma abikaasa, Aleksander Suure poolõe järgi. Aleksander Suure mälestuse mõnitamiseks olevat ta lasknud taastada ka tolle hävitatud Teeba linna Kreekas. Ise suri ta nõ loomulikku surma (erinevad allikad nimetavad erinevaid haiguseid) 297. aastal e.Kr. Kes?

12. See väga aktiivne ensüüm on maomahla tähtis koostisosa, mis lagundab valke väikesteks, organismi kergemini imanduvateks osadeks. Ensüümi nimi on tuletatud kreeka keelsest sõnast 'seedimine'. Kas ensüümist või kreeka keelest on omakorda nime saanud üks ülemaailmselt tuntud firma, mille tooteid oleme kõik proovinud, vanemad meist isegi kunagi lausa taga ajanud. Seesugust nime kannab firma 1898. aastast. Pange kirja firma või ensüümi nimi.

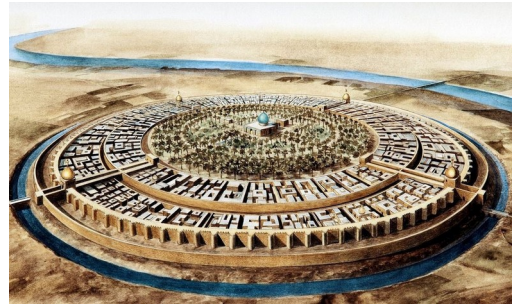
13. Kelle autoportreed (1940 ja 1975)? See kunstnikuks õppinud daam (1914 – 2001) sai märksa kuulsamaks veidi teises valdkonnas.

14. See päikesekell paremal ülal kaunistas Haapsalu Rannapromenaadi 1924 – 1945. Selle autori elu ja looming ongi suuresti seotud Haapsaluga, muuhulgas on tema loodud ka Tšaikovski pink. Viimasel ajal oli temast rohkem juttu seoses sellega, et Tiiu Kirsipuu käe all valmis lõpuks tema 1940 kavandatud Vabadussõjas langenud petserimaalaste monument. Kes oli see 1891 – 1964 elanud kujur ja maalikunstnik?

15. Tema hüüdnimi oli Elsassi Attila. Seda oma väidetavalt jõhkra iseloomu tõttu, ennekõike aga seepärast, et oma elutööd teostades lasi ta Pariisis lammutada terveid ajaloolisi kvartaleid. **Kes oli see Pariisi suur ümberkujundaja, laiade ja sirgete bulvaritesüsteemi rajaja?**

16. See on vanade kaartide, kirjelduste ning arheoloogiliste kaevamiste põhjal loodud rekonstruktsioon ühe hilisema suurlinna esimestest sajanditest. Mis linn nägi 8.-9. saj umbes niimoodi välja?

17. Seda Fujiani provintsist pärit musta teed pole võimalik ühegi teisega segi ajada. See on kuulus oma suitsuse aroomi ja maitse pärast. Suuremad lehed teepõõsa keskelt korjatakse ja kuivatatakse (ning ühtaegu suitsutatakse) männipuu tule kohal, valminud tee on puhta suitsuse maitse ja tumeda kuldse värvusega. On soovitud Šoti viski sõprade seas ja sobib ka sigari kõrvale. Vanemad mälumängurid saavad nostalgialaksu, sest see lõhnab täpselt kui suusatõrv. Mis tee?

18. See ehedalt suvine kokteil loodi 1948 Veneetsias Harry's Baris. Koosneb valge virsiku pürest ja prosecco - pane iga vahuveinipokaali põhja 2 tl virsikupüreed, siis täida pokaal vahuveiniga. Serveeri kohe. (Nüüdisajal saab seda ka pudelisse villituna.) Mis nime see üheks Veneetsia sümboliks peetav kokteil kannab? Vihjeks kuulsa veneetslase maal.

19. Lammastel on talled, hobustel varsad, veistel vasikad, kuidas kutsutakse laamade, alpakade, vikunjade ja guanakode järeltulijaid?

20. Küsitav nimi pärineb kreeka keelest ja tähendab krooni. Seda nime kannab kristliku kiriku esimene märter, kes loobiti kividega surnuks ja kelle päeva kirikukalendris tähistame 26.12. Ta on näiteks hobuste ja Serbia kaitsepühak. Nime erinevate kohalike variantide kandjatest võime leida näieks XVII sajandi talurahvaülesthõusu juhi, 1965 aastal sündinud printsessi, kaks endist tennise esinumbrit ning Ridge Forresteri seni viimase abikaasa lapse isa ühe abikaasast. Mis nimi?

21. See ingveriliste sugukonda kuuluv taim pärineb Indiast ja Sri Lankalt. Maitseainena kasutatakse selle taime seemneid, mis asuvad kuprataolistes viljades. Hinna poolest safrani ning vanilli järel kolmandal kohal olev vürts kuulub paljude tuntuimate vürtsisegude (ntx karri, garam masala) koostisse, iseseisvalt tarvitatakse seda peamiselt pagaritööstuses. 21. sajandil on suurimaks tootjaks tõusnud Guatemala, kust eksporditakse suurem osa toodangust, kuna kohalikud pole seda vürtsi omaks võtnud. Milline vürts?

22. Kui suur on arvude summa 5x5 maagilise ruudu igas reas, veerus ja diagonaalidel? See on näiteks ka terbiumi järjekorranumber Mendelejevi perioodilisustabelis, Adele'i kolme plaadi nimetuste summa või "A" järjekorranumber ASCII tabelis.

23. Antiikmütoloogiast on teada Heraklese 12 vägitööd, need pidi ta sooritama karistuseks oma naise ja laste tapmise eest. Kes mütoloogilistest tegelastest aga pidi oma tulevase ämma nõudmisel sooritama järgmised ülesanded:

- sorteerima eri liiki terad välja segamini aetud viljahunnikust, mida ta suutis tänu sipelgate abile
- tooma ohtlikelt lammastelt kuldset villa, mida juhatasid tegema pühas vees õõtsuvad kõrkjad
- tooma vett lohede valvatavast pühast ojast, kus talle tuli appi Zeusi kotkas;
- korjama allilmast natuke Persephone ilu – seal juhatas tornitipp ta õnnelikult Hadese juurde

Ülesannete eduka sooritamise tulemusena otsustas Jumalate Nõukogu ulatada talle nektari karikas, mis muutis ta surematuks.

24. Pildil on käesoleva sajandi üks tuntumaid ja tunnustatumaid võrkpallureid. Juba 18-aastaselt rahvuskoondisse jõudnud mängijal on ette näidata olümpiakuld ja kaks hõbemedalit, lisaks veel kolm MM-tiitlit ja kaheksa Maailmaliiga võitu, lisaks mitmed väiksemad tiitlid. Nurgaründaja kohta suhteliselt lühike (192 cm) mängija on individuaalselt valitud näiteks 2004. aasta olümpia ning 2006. aasta MM-finaalturniiri väärtuslikumaks mängijaks. Kes?

25. Meditsiinis nimetatakse niimoodi näiteks sünnituse esilekutsumist. Filosoofias tähistab see loogilist järeldamist üksikult v vähem üldiselt üldisemale, üksikjuhtudest v -faktidest üldistuste ja seaduspärasuste tuletamist. Füüsikud kasutavad terminit, kui nad räägivad voolu või magnetvälja tekkimisest kehas teise, lähedal asetseva keha voolu v magnetvälja toimel. Milline mõiste?

26. Augustis võitis juba üheksanda Eesti malemeistri tiitli Kaido Külaots. Esimene kuld tuli talle aastal 1998. Nüüdse võiduga tõusis Külaots meestest enim meistritiitleid saanuks. Kellele kuulus kaheksa võiduga varasem rekord?
27. Eestis on praegu 12 ametlikku riigipüha. Riiklikke tähtpäevi on veidi rohkem ehk 13. Milline riigipüha aga kehtestati viimati ehk aastal 2005?
28. Esmakordselt leiti seda võõrliiki Eestis 22. augustil 2008 Saueel. Hiljem veel Turbas, Viimsis ja mujalgi. Küsitaval on oluline arv 70-90. Milline tegelane?
29. Et ansambli The Beatles trummar 1962. aasta augustist ehk Ringo Starr on tänavune juubilar, pole uudis. Aga tal oli avalkel esinemistel Euroopas, Hongkongis ja Austraalias 3.-14. juunini 1964 "keha" ehk asendaja. Päris trummar Starr viibis sellel ajal haiglas. 1939 sündinud mehele on see loomulikult elu suurhetk. Kes on olnud pea kaks nädalal Ringo Starri "keha"?
30. Londonis elav Eesti fotograaf Sirli Raitma jõudis 2019.a. augustis mainekal Taylor Wessing Portrait Prize'il parimate hulka. Esimesena avaldas Sirli portreepilte oma emast Eesti Ekspressis üle kahe aasta tagasi (11. aprill 2017).

Sirli Raitma fotoprojekt "... " on portreede sari, mille raames Raitma pildistab oma ema ebatavalistes olukordades, poosides ja riietuses. Vahetult enne sajandivahetust kolis ... koos tütar Sirliga elama Londonisse. Lesestunud, epilepsia ja keelebarjääri tõttu kannatanud ... hakkas 2015. aastal põdema depressiooni. Et ema halvast olukorrast välja tuua, tuli Sirli mõttele anda ... elule uus eesmärk, millele keskenduda. Nii sündiski fotoprojekt "... ".

Mis nimi (ehk siis ema nimi) on fotoprojekti pealkiri?

31. See oli millalgi ammu tööolles, kui alustasin Instagrami kasutamist. Tahtsin midagi postitada ning nägin laual oma banaani. Joonistasin sellele silmad ja suu ning tegin pildi. Mind hämmastas kui mõnus oli banaanikoorele joonistada ning ma otsustasin sama teha ka järgmisel päeval" Kunstnik on viimased 7 aastat lõikunud ja joonistanud banaanikoortele väga vingeid pilte ning kujutisi. Kunstnik sattus banaanidele joonistama täiesti juhuslikult. Kes on see kunstnik? All ka mõned näited tema loomingust. Mõned tema „täiesed“ banaanist on müüdnud 3000 euroga.

32. age-records.125mb.com, nimetatud veebiküljele on koondatud kõik 5-19-aastaste kergejõustiku maailmarekordid-tiptulemused. Edetabelitest võib leida ka ühe eestlase. Nimelt kuulub ... nimele 13-aastaste ühe ala tiptulemus. Kelle nimele ja mis ala?

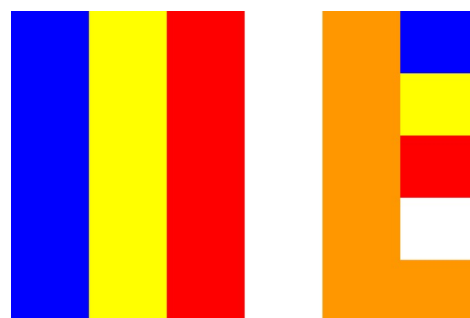
33. Kes on all vasakpoolsel pildil? Temaga seostub nt. lähiminevikust number 501.

34. Kelle 30. sümfoonia? Ta kirjutas enda elu jooksul neid tervelt 104.

35. Kes on need linnud (*Erythrura gouldiae*), kes ka Viewsonicu logol?

36. Mis lipuga on tegemist? Tegemist ei ole riigilipuga, kuid üle maailma tunnistas seda lippu vähemalt 520 miljonit inimest.

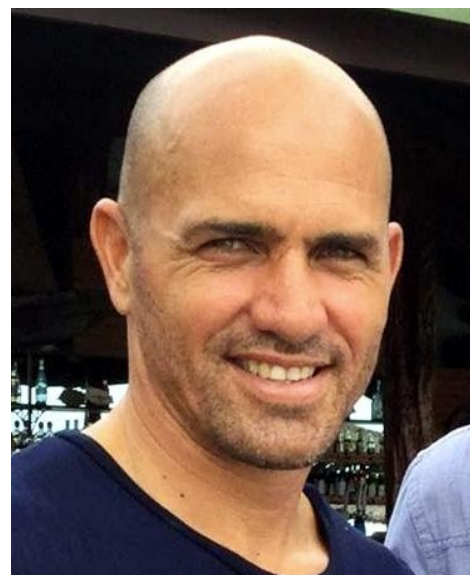

37. Millist maitseainet liigitatakse suuruse järgi järgmiselt: non-pareil (kuni 7 mm), surfine (7–8 mm), capucine (8–9 mm), capote (9–11 mm), fine (11–13 mm) ja grusa (üle 14 mm)?

38. Kuigi see kaheksajalg (Octopus, Grimpoteuthis) on oma nime saanud Disney tegelase järgi, ei ole ta välimusest tegelase moodi. Ta elab arulagedalt sügaval ookeanis (4000m ja allpool). Neid on leitud juba 18 eri liiki, sealhulgas ka 1,8 m pikkune isend. Millist (Disney tegelase) nime kannab see kaheksajalg?

39. Kes on pildil? 47-aastase mehe näol on tegemist mitmekordse maailmameistriga, kes on aastate jooksul tõusnud läbi aegade noorimaks ning vanimaks MM-tiitli omanikuks omal alal.

40. 1980 aastal hakati Lõuna –Saksamaal, Allgäu piirkonnas alpi lehmade piimast tootma uut tüüpi pehmet hallitusjuustu, mille tootmisprotsessis kasutati nii sini- kui valgehallitust. Nimi tuletati 2 tuntud juustusordist- ühest Prantsuse valgehallitus juustust ja ühest Itaalia sinihallitusjuustust. Vastuseks sobib nii selle uue juustusordi nimi, või ka need kaks tema ristivanemat.

41. Kuidas nimetatakse USA-s arreteerimisel politsei poolt kohustuslikus korras ette loetavat arreteeritava õiguste nimekirja, mis tavaliselt koosneb 6 punktist, millest siis 2 esimest on „Sul on õigus vaikida ja keelduda tunnistuste andmisest“ ning „Kõike mida sa ütled, võib kasutada kohtus sinu vastu“. Aastatel 1955-1978 toodeti Jaapanis ka samanimelisi fotoaparaate. Ning peaaegu sama nime kannab ka üks Hispaania päritolu, kuid tänaseks rahvusvaheliselt tuntud limonaadi bränd.
42. Ta on suhteliselt vähelevinud ja haruldane koeratõug. Tema kodumaa on Saksamaa, kus teda algselt kasutati rotipüüdjana ja valvekoerana. On olnud kunagi Lõuna-Saksamaa aladel kodukoeraks. Tema eellasi on oma puugravüüridel kujutanud ka Albrecht Dürer (1471 – 1528). Esimesed ülestähendused neist viivad tagasi aastasse 1879. Tänapäeval on ta peamiselt seltsikoer, aga teda kasutatakse ka harrastuskoerana nt agilitys. Ka tänapäeval on tal üpris tugevalt arenenud valveinstinkt. Ta on iseloomult temperamentne, julge ja iseseisev. Ta on mänguhimuline, aktiivne ja armastab liikumist, sobib aktiivsele inimesele. Ta armastab tähelepanu ja on väga sotsiaalne. Ta on väikest kasvu, turjakõrgus on 25-30 cm, kaal keskmiselt 4-6 kg. Karvkate on keskmise pikkusega, karm, värvuselt must. Kehal karm ja isile, pea pealt turris. Tema omapära on tema "... " meenutav nägu ning jultunud näoilme. Tal on puhmas kulmud ning lõual habe. Mis koeratõug? (pilt all vasakul)
43. Nimetage see legendaarne kaameratootja, kes on üle poole sajandi teinud koostööd NASA-ga. Nende mudelit 500 C kasutati Mercuri ja Gemini programmides 1962-66, 500 EL Apollo programmis ja kaameraid 500 EL/M, 553 ELX, 205TCC ning 203FE Space Shuttle programmis. Et kuult tagasi tulles võeti kaasa vaid täis pildistatud filmid, on kaksteist 500 EL kaamerat tänase päevani kuu pinnal.
44. Eesti Rahvusmeeskoor sai Grammy auhinna koorimuusika kategoorias 2004. aasta veebruaris koos lastekooriga Ellerhein ja ERSOga, dirigeeris Paavo Järvi. Kelle muusikat auhinna toonud plaadil esitati?
45. All parempoolsel pildil on üks Euroopa riigi ametis olev president. Nimetage riik ja presidendi nimi.

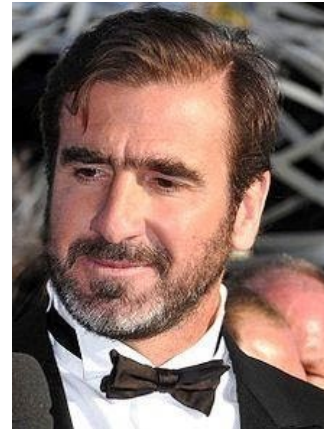

46. Nimetage see surmavalt mürgine (ka väikestes kogustes) seen. Sisaldab orellaniini, mis keetmisel ei lagune.

47. Kunagi võis Hiiu Õlletoas tihti kohata neljaliikmelist seltskonda: Ott Arder, Leonhard Lapin, Vladislav Koržets ja Ilmar Trull. Toonane Pikkeri peatoimetaja Harri Lehiste avaldas oma ajakirjas lugusid nende seiklustest. 1990. aastal ilmus kogumik „Valitud kaebused“. Kes oli nendest neljast mehest Männikese prototüüp?

48. Kes on see 24. V 1966 Marseille's sündinud Prantsuse filminäitleja ja endine jalgpallur? Tema esimene professionaalne klubi oli Auxerre, kus ta debüteeris 1983. a. Oma jalgpallurikarjääri lõpetas ta aga Manchester United'is, kus ta võitis 4 Premier League tiitlit ja 2 liigakarikat. 1995-2020 on ta osalenud vähemalt 30 filmis,.

49. Linn Euroopas, tänapäeval (2018 a. andmed) 475 000 elanikku. Ametlikult asutatud 1255 aastal, mil talle anti nimi tollase tsehhi kuninga Ottokar II auks, enne seda oli samas kohas Sambide hõimu asula nimega Twangste. Vastuseks võib kirjutada ka linna tänapäevase nime.

50. Kes on need kaks mitte-presidenti, kes on kujutatud USA-s hetkel ringluses olevatel dollari kupüüridel.

Vastused:

1. Liepaja KV
2. monitor KV
3. Marco van Basten, Ruud Gullit ning Frank Rijkaard (AC Milan) KV
4. Dmitri Šoštakovitš KV
5. CatEye KV
6. Rudy Gobert DL
7. Boriss Nemtsov DL
8. Teele Pärn DL
9. Ray Dolby DL
10. Jaak Joala DL
11. Kassandros DL
12. pepsiin (Pepsico) DL
13. Tove Jansson TK
14. Roman Haavamägi TK
15. Parun Georges-Eugène Haussmann (hääldatakse Ossmaan) TK
16. Baghdad TK
17. Lapsang Souchong (piisab ka vaid Lapsangist) TK
18. bellini TK
19. kriia TK
20. Stefanus (vihjeteks olid Stepan Razin; Monaco printsess Stephanie; Stefan Edberg ja Steffi Graf; Ridge'i ema Stephanie Forrester) PN
21. kardemon PN
22. 65 PN
23. Psyche PN
24. Gilberto Amauri de Godoy Filho (Giba) PN
25. Induktsioon PN
26. Iivo Nei AV
27. 24.detsember ehk jõululaupäev AV
28. lusitaania ehk hispaania teetigu AV
29. James George ehk Jimmie Nicol AV
30. Eha AN
31. Hollandi kunstnik Stephan Brusche AN
32. Luna-Aleksandra Lagoda (10 000 meetri maailmarekord 35.33,3) Allikas: <http://age-records.125mb.com/> AN
33. Hafthor Julius Björnsson Ta püstitas 02.05. jõutõmbes uue maailmarekordi, sikutades maast lahti 501-kilose kangi. Mängib „Troonide mängus“ tegelast Gregor 'Mägi' Clegane AN
34. J. Haydn AV
35. ehisamadiin AN
36. budism VT
37. kapparid AN
38. Dumbo AN
39. Kelly Slater (11-kordne maailmameister surfingus) AN
40. Gambozola (Camembert + Gorgonzola) VT
41. Miranda õigused ja kaamera, Mirinda limonaad VT
42. ahvpinšer AN
43. Hasselblad VT
44. Jean Sibelius AV
45. Slovakkia, Zuzana Caputova TL
46. kühmvöödik e. tore vöödik (Cortinarius rubellus) TL
47. Vladislav Koržets TL
48. Eric Cantona TL
49. Köningsberg ehk Kalingrad VT
50. Alexander Hamilton (10 \$) ja Benjamin Franklin (100\$) VT